

**ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS
BIBLIOTEKOS DIREKTORĖS**

2017 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Parengė: direktorė Olga Mažeiko

Šalčininkai

2017

I. BENDROJI DALIS

Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka yra įstaiga veikianti informacijos sklaidos, kultūros, mokslo ir švietimo srityje.

Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos tinklą sudaro Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir jos 25 filialai: Akmenynės biblioteka, Baltosios Vokės biblioteka, Butrimonių biblioteka, Čiužakampio biblioteka, Dainavos biblioteka, Dieveniškių biblioteka, Didžiųjų Sėlų biblioteka, Eišiškių biblioteka, Gerviškių biblioteka, Jančiūnų biblioteka, Jašiūnų biblioteka, Jurgelionių biblioteka, Kalesninkų biblioteka, Milkūnų biblioteka, Pabarės biblioteka, Poškonių biblioteka, Purvėnų biblioteka, Rūdininkų biblioteka, Skynimų biblioteka, Šalčininkėlių biblioteka, Tabariškių biblioteka, Tetėnų biblioteka, Tribonių biblioteka, Turgelių biblioteka, Zavišonių biblioteka.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2017 m. Šalčininkų rajono savivaldybėje gyveno 31419 gyventojų. Iš jų Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ir jos filialų vartotojais yra 7737 asmenys, tai yra, kad biblioteka aptarnauja 25 proc. visų rajono gyventojų. 2017 m. bibliotekoje apsilankė virš 90 tūkst. lankytojų. Bibliotekų fonduose sukaupta 250 468 vnt. dokumentų. 2017 m. fondai papildyti 10 689 dokumentų.

Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos 2017 metų veiklos prioritetais buvo:

- Bibliotekinių procesų modernizavimas.
- Universalaus ir optimalaus bibliotekos fondo formavimas, atsižvelgiant į Šalčininkų rajono istorines tradicijas, ekonominę bei kultūrinę plėtrą, demografinę situaciją bei gyventojų poreikius.
- VB ir filialų darbuotojų profesionalumo skatinimas.
- Dalyvavimas įvairiose programose ir projektuose skatinant skaitymo kultūrą.
- Bendradarbiavimas su Šalčininkų rajono savivaldybės švietimo įstaigomis, kultūros centru, seniūnijomis bei kitomis įstaigomis.

Ataskaitoje bus naudojami sutrumpinimai:

SVB – Šalčininkų viešoji biblioteka;

VB – viešoji biblioteka;

MF – miesto filialas;

KF – kaimo filialas.

II. FONDO FORMAVIMAS

Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka komplektuoja universalų, vartotojų poreikius atitinkantį dokumentų fondą. 2017 metais bibliotekų fondai pasipildė 10 668 fiz. vnt., 2558 pav. Dokumentų komplektavimas vyksta keturiomis kalbomis: lietuvių, lenkų, rusų bei anglų.

Dokumentų fondo judėjimas

	Fondo dydis 2017 metais	Gauta per metus	Nurašyta per metus
Iš viso SVB	250 468	10 689	23 194
VB	45 620	1 811	12 399
MF	37 287	1 661	2 052
KF	167 561	7 217	8 743

Iš fondo buvo nurašyta daugiau leidinių nei gauta, kadangi bibliotekų fonduose buvo daug pasenusios bei neaktualios literatūros. Bibliotekoje buvo likviduota saugykla, iš jos aktualios knygos buvo perduotos į bibliotekų fondus, neaktualios bei dubletai buvo nurašyti.

Naujai gautų dokumentų proc. fonde

- SVB – 4,3 %
- VB – 4,0 %
- MF – 4,5 %
- KF – 4,3 %

2017 metais Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ir jos filialus papildė dovanoti ir paramos būdu gauti dokumentai iš leidyklų, skaitytojų, įmonių, įstaigų. Iš viso gauta: 3180 fiz. vnt.

Parama	Pavadinimai (vnt.)	Egzemplioriai (vnt.)
„Knygų Kalėdos“ (2016-2017 m.)	453	459
UAB „Vagos prekyba“	20	21
Autorius	10	11
„Švieskime vaikus“ labdaros ir paramos fondas	9	468
Akcija „Książka dla rodaka“ (Lenkija)	544	566
Šalčininkų miškų urėdija	1	8
VŠĮ „Grossmedija“	4	11
Liublino miestas (Lenkija)	399	479
UAB „Nordina“	11	143
Lietuvos bibliotekininkų draugija	2	18
Instytut Pamięci Narodowej (Lenkija)	13	103
Biblioteka Narodowa (Lenkija)	57	57
Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus VB	42	167
Šalčininkų rajono savivaldybė	5	152
Skaitytojai	463	493
Lietuvos antstolių rūmai	10	20
Įvairūs leidėjai	4	4

Periodiniai leidiniai

2017 metais Šalčininkų rajono savivaldybė skyrė 5 447 Eur periodiniams leidiniams įsigyti:

Periodiniai leidiniai	Pavadinimai (vnt.)	Fiz.vnt. skaičius
Prenumeruojami	44	1131
gaunama parama	56	1134
Iš viso:	100	2265

Kraštyros fondas

	Kraštyros fondas (fiz. vnt.)	Kraštyros įrašų skaičius		Kraštyros darbų skaičius	
		Iš viso	Parengta 2017 m.	Iš viso	Parengta 2017 m.
SVB	1383	26 482	273	303	9
VB	204	20 951	111	141	0
MF	105	1 395	40	20	1
KF	1074	4 136	124	142	8

Lėšos tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

Lėšos dokumentams įsigyti

	Gauta lėšų iš viso	Tenka lėšų vienam gyventojui, Eur
LR kultūros ministerijos	25 156	0,80
Savivaldybės	5 447	0,17
Kitų šaltinių	9 959	0,32
Iš viso:	40 562	1,29

III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

Vartotojų aptarnavimas

- SVB – 7737
- VB – 1697
- KF – 4757
- MF – 1283

Šalčininkų rajono biblioteka aptarnauja 25 % rajono gyventojų.

Išduotis

Dokumentų išduotis

	Iš viso	Išduotis į namus		Išduotis vietoje	
	Fiz. vnt. 2017	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	180 455	136 533	75,6	43 922	24,4
VB	47 778	29 521	61,8	18 257	38,2
MF	41 390	30 519	73,7	10 871	26,3
KF	91 287	76 493	83,7	14 794	16,3

Knygnešystė

	Knygnešių skaičius	Aptarnauta vartotojų	Išduota dokumentų
SVB	230	454	6600
VB	10	20	252
MF	23	31	735
KF	197	403	5613

Apsilankymų skaičius

SVB – 90 584

VB – 15 976

MF – 23 731

KF – 50 877

Vartotojams skirtos darbo vietos

Vartotojams skirtos darbo vietos

	Darbo vietų skaičius vartotojams				Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams
	Iš viso	Iš jų kompiuterizuotų darbo vietų skaičius			
		Iš viso	Prijungtų prie tinklo	Su interneto prieiga	
SVB	151	104	104	104	47
VB	32	12	12	12	20
MF	16	12	12	12	4
KF	103	80	80	80	23

Vartotojų orientavima ir apmokymas

Vartotojų apmokymai

	Ekskursijos (naudojimosi fondu, paslaugomis, įranga, informaciniais ištekliais apmokymai)		Elektroninėms paslaugoms skirti apmokymai		Kompiuterinio raštingumo apmokymai	
	Mokymų trukmė, val.	Dalyvių skaičius	Mokymų trukmė, val.	Dalyvių skaičius	Val.	Dalyvių skaičius
SVB	52	420	52	119	420	326
VB	3	35	0	0	114	82
MF	8	66	5	40	28	46
KF	41	319	47	79	278	198

Internetas

Bibliotekų turinčių prieigą prie interneto, skaičius – 26

Interneto vartotojų skaičius – 6 450

Seansų skaičius – 27 330

Suteikta konsultacijų – 4 060

Bibliotekoje yra prieiga prie EBSCO Publishing ir INFOLEX duomenų bazių.

Mokamos paslaugos

2017 metais mokamas paslaugas teikė visos bibliotekos. Buvo teikiamos mokamos kopijavimo ir dokumentų spausdinimo paslaugos, dokumentų įrišimo, skaitytojų pažymėjimų pardavimas. Iš viso už mokamas paslaugas per 2017 metus buvo surinkta 730 eurų. Paslaugos yra populiarios mažose vietovėse, kur biblioteka yra vienintelė įstaiga, kurioje galima pasinaudoti tokiomis paslaugomis.

Renginiai

	Renginiai				Lankytojų skaičius
	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai	
SVB	579	77	173	329	5619
VB	62	8	15	39	620
MF	47	8	7	32	1205
KF	470	61	151	258	3794

Per 2017 metus buvo organizuota daug renginių vartotojams pvz. Šalčininkų rajono poetų susitikimas, pažintinė išvyka bibliotekos skaitytojams į Nacionalinę Lietuvos Martyno Mažvydo Biblioteką, Stanislovo Vyspianskio garsiniai skaitymai, biblioteka su edukacinėmis dirbtuvėmis dalyvavo derliaus šventės metu, skaitytojai dalyvavo Skaitymo iššūkyje, iš mūsų rajono išrinkti 6

nugalėtojai, bibliotekoje visi vartotojai gali pasinaudoti nemokamomis teisinėmis konsultacijomis. Biblioteka dalyvavo Knygų kalėdų akcijoje, buvo suorganizuotas Labdaros ir paramos fondo „švieskime vaikus“ priėmimas ir visų rajono švietimo įstaigų sukvietimas, per kuri visos įstaigos gavo lietuvių autorių naujų vaikiškų knygų. Bibliotekoje įvyko susitikimas su Keliaujančios literatūrinės vaistinės psichologėmis-psichoterapeutėmis Ivona Staškevičiene ir Agne Jurgaityte-Avižiniene, kurios pasakoja apie atitinkamų psichologinių knygų naudą kovojant su įvairiausiomis priklausomybėmis, depresija, stresu, tarpasmeniniais santykiais bei ugdant savo asmenybę. Bibliotekoje buvo organizuoti garsiniai skaitymai, kraštotylinės pažintinės ekskursijos, susitikimai, konkursai ir kt.

Bibliotekos įvaizdžio formavimas ir ryšiai su visuomene

Straipsniai apie biblioteką 2017 m.

	Iš viso straipsnių	Iš viso	Bibliotekų darbuotojų straipsniai			Iš viso	Ne bibliotekų darbuotojų straipsniai		
			Respublik. spaudoje	Vietinėje spaudoje	Internetiniuose šaltiniuose		Respublik. spaudoje	Vietinėje spaudoje	Internetiniuose šaltiniuose
SVB	114	24	0	16	8	90	4	52	34
VB	58	8	0	3	5	50	4	18	28
MF	21	0	0	0	0	21	0	20	1
KF	35	16	0	13	3	19	0	14	5

Biblioteka turi savo el. svetainę www.salcininkuvb.lt, kur talpina nauja aktuali infomaciją bei socialinio tinklalapio facebook paskyrą.

Pradėjome bendradarbiauti su Lenkijos nacionaline biblioteka Varšuvoje, jie mums siunčia naujų knygų dubletus, mes jiems – žurnalą „Šalčininkai“.

Biblioteka gavo padėkos raštus:

- Iš asociacijos „Langas į ateitį“ už aktyvų dalyvavimą „Saugesnio interneto savaitėje“.
- Iš Savivaldybių viešųjų bibliotekų asocijos padėka už dalyvavimą nominacijoje „Biblioteka – vaikų ir jaunimo draugas 2016“.
- Biblioteka paminėta tarp dovanotojų skulptūros „Bibliotekininkų angelas“ žurnale „Tarp knygų“.
- Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos vyr. bibliotekininkė - renginių organizatorė Alina Juchnevič laimėjo geriausios 2017 metų bibliotekininkės titulą, konkurse „Riešutas“.

IV. PERSONALAS

Darbuotojų skaičius

SVB darbuotojų skaičius – 50

Darbuotojų skaičius

	Iš viso bibliotekininkų	Profesionalių bibliotekininkų dirbančių ne visą darbo dieną	Aukštasis		Aukštesnysis		Spec. Vidurinis iki 1995 m.		Kitas	
				%		%		%		%
SVB	41	14	12	29,3	1	2,4	24	58,5	4	9,8
VB	10	1	5	50	0	0	5	50	0	0
MF	5	3	2	40	0	0	3	60	0	0
KF	26	10	5	19,2	1	3,9	16	61,5	4	15,4

Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas

2017 m. kvalifikaciją kėlė 37 bibliotekininkai, kurie gavo 83 pažymejimus., tris bibliotekininkės, kurios neturėjo išsilavinimo pradėjo studijuoti.

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

- Vartotojų skaičius tenkantis 1 bibliotekininkui – 189 vartotojų;
- Lankytojų 1 bibliotekininkui - 2209
- Išduotis (fiz. vnt.) 1 bibliotekininkui – 4401 fiz. vnt.

Bibliotekos darbuotojams skirti renginiai:

2017-03-31 bendradarbiaujant su Šalčininku visuomenės sveikatos biuru įvyko bibliotekos darbuotojų protmūšis „Smegenų kovos“.

2017-05-12 Pažintinė ekskursija į Baltarusiją: Lydos rajono Janki Kupaly biblioteka, Varanovo rajono biblioteka, Baltininkų biblioteka.

2017-09-08 Darbuotojai dalyvavo Skaitymo festivalyje Vilniuje.

2017-09-15 Kraštotyrinė ekskursija į Rūdninkų giria.

2017 m. rugsėjo 23-24 d. Pažintinė ekskursija į Minską.

2017 spalio 10-26 d. vyko bibliotekoje mokymai bendradarbiaujant su Baltijos kompiuterių akademija „Problemų sprendimas pasitelkiant IT technologijas“

Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktorė dalyvavo seminaruose:

2017-02-27 Mokymai „Darbo apmokėjimo reforma viešajame sektoriuje nuo 2017-02-01: valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo užmokestis, atostoginiai, premijos, pašalpos ir kompensacijos“.

2017-05-26 Konsultacinis seminaras Darbo kodekso pasikeitimai „Ką naujo atneša naujasis darbo santykių reguliavimas viešajame sektoriuje“.

2017-10-12 Antikorupciniai mokymai.

2017-10-25 darbdavio, darbdaviui atstovaujancio asmens mokymo programa.

2017-11-09 mokymai „Vadovų ir darbuotojų ugdymas“.

2017-11-28 buvo išlaikytas darbo inspekcijoje egzaminas saugos ir sveikatos klausymais.

V. MATERIALINĖ BAZĖ

Patalpų buklė

	Avarinės patalpos	Remontotinos patalpos	Per metus atlikta remontų
SVB	1	7	7
VB	0	0	1
MF	0	0	0
KF	1	7	6

Šiais metais buvo atlikti remontai:

- **Dieveniškių bibliotekoje** išklijuoti tapetai bei pakeisti švietuvai.
- **Skynimų bibliotekoje** buvo padarytas stogo remontas, langų dažymas, iš lauko pusės buvo pritvirtinta apdaila (dailylentės), pakeista krosnis, išklijuotos naujos plytelės aplink krosnį, išklijuoti tapetai, nupirktos OSB plokštės bei linoleumas kitamet bus sutvarkytos grindys.
- **Pabarės bibliotekoje** atnaujinta elektros instaliacija.
- **Milkūnų bibliotekoje** išklijuoti tapetai, sutvarkyta elektros instaliacija, nudažytos grindis.
- **Gerviskių bibliotekoje** pakeistas lango stiklo paketas, nes buvo išmuštas per derliaus šventę.
- **Rūdninkų bibliotekoje** padarytas elektrinis šildymas.
- **Šalčininkų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje** buvo padarytas remontas bei organizuoti perkėlimo darbai remonto metu į DNB banko pastatą.

2017 metais dvi bibliotekos buvo perkeltos į naujas geresnes patalpas: Milkūnų biblioteka buvo perkelta į Dieveniškių Adomo Mickevičiaus gimnazijos Rudnios filialą patikėjimo teise perduota Šalčininkų rajono savivaldybės viešajai bibliotekai bei Šalčininkėlių biblioteka buvo perkelta į Šalčininkėlių pagrindinę mokyklą.

2017 metai iš sutaupyto biudžeto buvo užsakyti pilnai baldai Skynimų, Milkūnų bei Pabarės filialams.

2017 metais visiems filialams buvo nupirkta bei pajungta **Libis aptarnavimo aparatūra**. Buvo susitarta su Lietuvos Martyno Mažvydo biblioteka, kad Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos **LIBIS duomenų bazė buvo perkelta į LNB infastruktūrą**, kadangi Šalčininkų bibliotekos serveris buvo pasenęs ir blogai dirbo.

Bibliotekai reikalinga mašina, kadangi Audi 100, kuria turėjome sugedo nepataisomai.

Per metus buvo parašyti 6 projektai iš kurių laimėtas vienas. Iš Lenkijos Respublikos ambasados, gavome paveikslų pakabinimo sistemą su rėmų komplektu, kurio vertė 727,74 Eur.

Kompiuterių ir dauginimo priemonės

	Kompiuterių skaičius	Skirta vartotojams	Skirta darbuotojams	Kopijavimo aparatai vartotojams
SVB	151	104	47	29
VB	32	12	20	3
MF	16	12	4	3
KF	103	80	23	23

VI. FINANSAVIMAS

1. Paprastosios išlaidos

- Darbo užmokesčiui – 328 995 Eur
 - Dokumentams įsigyti – 30 603Eur
 - Knygoms – 25 000 Eur (valstybės lėšos)
 - Periodikai – 5 447 Eur
 - Kitiems dokumentams – 156 Eur
 - Pastatų remontas – 2 496 Eur
 - Kompiuterinei, programiniai įrangai palaikymui ir ryšio paslaugos – 15 805 Eur
 - Kitos išlaidos (įmokos soc. draudimui, patalpų nuomai, komunalinės paslaugos, smulkus remontas, dokumentų įrišimui, prekių įsigijimas ir kt.) – 136 597 Eur
- Iš viso: 489 340 Eur (savivaldybės lėšos)
Iš viso: 51 4496 Eur (savivaldybės, valstybės ir spec. lėšos)

2. Pajamos ir finansavimas

- Biudžeto lėšos – 488 610 Eur
- Iš jų:
- Iš savivaldybės: iš viso, knygoms, periodikai – 5447 Eur
 - Gautos pajamos už mokamas paslaugas – 730 Eur
 - Fizinių ir juridinių asmenų parama – 0 Eur
 - Iš viso: 489 340 Eur
 - Iš LR kultūros ministerijos – 25 156 Eur
- Iš viso biudžetas: 514 496 Eur

3. Parama

- Dokumentams – 9 959 Eur
- Kompiuterinė įranga (Skaityklėlės) – 1300 Eur
- Finansavimas iš kitų šaltinių (projektas, Lenkijos Respublikos ambasada (nemokamai gautas turtas)) – 728 Eur

IŠVADOS

Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos paslaugomis 2017 metais pasinaudojo 7737 vartotojų, apsilankė 90 584 lankytojų. Suorganizuota 579 renginių, apsilankė 5619 lankytojų.

2017 metais Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos bibliotekininkė Alina Juchnevič laimėjo geriausio bibliotekininko 2017 metų titulą.

Per ataskaitinius metus buvo skirtas dėmesys vaikų kūrybingumui ir meniniams gebėjimams ugdyti. Daug įdomių renginių vyko rajono bibliotekose.

Dėmesis skirtas buvo informacijos technologijų plėtrai. Visiems filialams nupirka Libis aptarnavimo įranga bei darbuotojai apmokyti su ja dirbti.

2017 metais 37 bibliotekininkai kėlė savo kvalifikaciją, tris bibliotekininkai be išsilavinimo pradėjo studijuoti.

Ataskaitiniais metais padarytas Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos skaityklos, suaugusiųjų aptarnavimo skyriaus, darbuotojų kabinetų bei pagalbinių patalpų remontas bei naujų baldų įsigyjimas. Nedideli remontai buvo atlikti 6 filialuose. Trims bibliotekos filialams užsakyti nauji baldai. Tačiau patalpų kosmetinio remonto bei naujų baldų reikia daugumai bibliotekos filialų. Bibliotekai turint 26 filialus rajone, juos prižiūrėti, kad darbas vyktų kokybiškai būtinai reikia automobilio, nes senas sugedęs nepataisomas.